

Conselleria de Justícia, Interior i Administració Pública

DECRET 47/2020, de 10 d'abril, del Consell, d'adopció de mesures, per la Covid-19, per a l'acreditació de les actuacions dels serveis d'assistència jurídica gratuïta per a la meritació de la indemnització. [2020/2906]

El Reial decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada per la Covid-19, estableix una sèrie de mesures, de caràcter excepcional, imprescindibles per a enfrontar-la i proporcionals a la seua extrema gravetat.

Entre aquestes mesures, la disposició addicional segona determina la suspensió i interrupció, amb caràcter general, dels terminis previstos en les lleis processals per a tots els ordres jurisdiccionals, amb la previsió expressa de la seua represa quan perda vigència el reial decret o les seues pròrrogues. No obstant això, n'excepciona l'aplicació de la interrupció i suspensió:

a) en l'ordre jurisdiccional penal, als procediments d'*habeas corpus*, a les actuacions encomanades als serveis de guàrdia, a les actuacions amb detingut, a les ordres de protecció, a les actuacions urgents en matèria de vigilància penitenciària i a qualsevol mesura cautelar en matèria de violència sobre la dona o menors, i, en fase d'instrucció, es podrà acordar la pràctica d'actuacions urgents i inajornables;

b) en la resta d'ordres jurisdiccionals, en determinats procediments que s'hi detallen; i,

c) en tot cas, respecte d'aquelles actuacions judicials que, per acord del jutge o tribunal, siguen necessàries per a evitar perjudicis irreparables en els drets i interessos legítims de les parts en el procés.

Com a conseqüència d'aquestes mesures excepcionals, la Comissió Permanent del Consell General del Poder Judicial, el 14 de març del 2020, va acordar la suspensió de totes les actuacions judicials programades i dels terminis processals que tal decisió comporta, excepte en els supòsits dels serveis essencials. Posteriorment, l'esmentada Comissió Permanent, el 18 de març de 2020, va acordar que, durant el període de la suspensió dels terminis processals, no escaurà en cap cas la presentació d'escrits de manera presencial, limitant-se la forma telemàtica a aquells que tinguen per objecte únicament i exclusivament actuacions processals declarades urgents i inajornables, per les instruccions i acords dictats a l'efecte per la Comissió Permanent.

Ahora, en la mateixa data, es va dictar la Resolució del Secretari d'Estat de Justícia sobre serveis essencials en l'Administració de Justícia, i en l'apartat A) s'indica que es consideren serveis essencials, d'acord amb les Instruccions del Consell General del Poder Judicial relatives a la prestació del servei públic judicial davant la situació generada per la Covid-19, entre altres, qualsevol actuació judicial que, de no practicar-se, poguera causar perjudicis irreparables, així com els serveis de guàrdia exclusivament a l'efecte de detinguts i incidències.

Totes aquestes mesures han sigut confirmades i ampliades pel Reial decret llei 10/2020, de 29 de març, pel qual es regula un permís retribuït recuperable per a les persones treballadores per compte d'altre que no presten serveis essencials, amb la finalitat de reduir la mobilitat de la població en el context de la lluita contra la Covid-19.

En el marc de l'esmentat Reial decret 463/2020, davant la necessitat d'implementar mesures immediates i eficaces per a fer front a aquesta conjuntura, i a l'empara del que s'estableix en el seu article 6, segons el qual: «cada administració conservarà les competències que li atorga la legislació vigent, en la gestió ordinària dels seus serveis, per a adoptar les mesures que estime necessàries en el marc de les ordres directes de l'autoritat competent, a l'efecte de l'estat d'alarma, i sense perjudici del que s'estableix en els articles 4 i 5», la Conselleria de Justícia, Interior i Administració Pública ha vingut dictant diverses resolucions de caràcter organitzatiu i temporal.

A fi de garantir la prestació dels serveis essencials en l'administració de Justícia en el territori de la Comunitat Valenciana, s'ha dictat la Resolució, de 15 de març de 2020, de la consellera de Justícia, Interior i Administració Pública, sobre serveis essencials en l'Administració de Justícia amb motiu de la Covid-19, que fixa una plantilla mínima que

Conselleria de Justicia, Interior y Administración Pública

DECRETO 47/2020, de 10 de abril, del Consell, de adopció de medidas por la Covid-19, para la acreditación de las actuaciones de los servicios de asistencia jurídica gratuita para el devengo de la indemnización. [2020/2906]

El Real decreto 463/2020, de 14 de marzo, por el que se declara el estado de alarma para la gestión de la situación de crisis sanitaria ocasionada por la Covid-19, establece una serie de medidas, de carácter excepcional, imprescindibles para enfrentarla y proporcionales a su extrema gravedad.

Entre dichas medidas, la disposición adicional segunda determina la suspensión e interrupción, con carácter general, de los plazos previstos en las leyes procesales para todos los órdenes jurisdiccionales, con la previsión expresa de su reanudación cuando pierda vigencia el real decreto o sus prórrogas. No obstante, excepciona la aplicación de la interrupción y suspensión:

a) en el orden jurisdiccional penal, a los procedimientos de *habeas corpus*, a las actuaciones encomendadas a los servicios de guardia, a las actuaciones con detenido, a las órdenes de protección, a las actuaciones urgentes en materia de vigilancia penitenciaria y a cualquier medida cautelar en materia de violencia sobre la mujer o menores, y, en fase de instrucción, se podrá acordar la práctica de actuaciones urgentes e inaplazables;

b) en los restantes ordenes jurisdiccionales, en determinados procedimientos que allí se detallan; y,

c) en todo caso, respecto de aquellas actuaciones judiciales que, por acuerdo del juez o tribunal, sean necesarias para evitar perjuicios irreparables en los derechos e intereses legítimos de las partes en el proceso.

Como consecuencia de estas medidas excepcionales, la Comisión Permanente del Consejo General del Poder Judicial, el 14 de marzo del 2020, acordó la suspensión de todas las actuaciones judiciales programadas y de los plazos procesales que tal decisión conlleva, salvo en los supuestos de los servicios esenciales. Posteriormente, la citada Comisión Permanente, el 18 de marzo de 2020, acordó que, durante el periodo de la suspensión de los plazos procesales, no procederá en ningún caso la presentación de escritos de manera presencial, limitándose la forma telemática a aquellos que tengan por objeto única y exclusivamente actuaciones procesales declaradas urgentes e inaplazables por las instrucciones y acuerdos dictados al efecto por la Comisión Permanente.

Asimismo, en la misma fecha, se dictó la Resolución del Secretario de Estado de Justicia sobre servicios esenciales en la Administración de Justicia, y en el apartado A) se indica que se consideran servicios esenciales, de acuerdo con las Instrucciones del Consejo General del Poder Judicial relativas a la prestación del servicio público judicial ante la situación generada por la Covid-19, entre otras, cualquier actuación judicial que, de no practicarse, pudiera causar perjuicios irreparables, así como los servicios de guardia exclusivamente a efectos de detenidos e incidencias.

Todas estas medidas han sido refrendadas y ampliadas por el Real decreto ley 10/2020, de 29 de marzo, por el que se regula un permiso retribuido recuperable para las personas trabajadoras por cuenta ajena que no presten servicios esenciales, con el fin de reducir la movilidad de la población en el contexto de la lucha contra la Covid-19.

En el marco del citado Real decreto 463/2020 ante la necesidad de implementar medidas inmediatas y eficaces para hacer frente a esta coyuntura, y al amparo de lo establecido en su artículo 6, según el cual «cada administración conservará las competencias que le otorga la legislación vigente en la gestión ordinaria de sus servicios para adoptar las medidas que estime necesarias en el marco de las órdenes directas de la autoridad competente a los efectos del estado de alarma y sin perjuicio de lo establecido en los artículos 4 y 5», la Conselleria de Justicia, Interior y Administración Pública ha venido dictando diversas resoluciones de carácter organizativo y temporal.

A fin de garantizar la prestación de los servicios esenciales en la administración de Justicia en el territorio de la Comunitat Valenciana, se ha dictado la Resolución, de 15 de marzo de 2020, de la consellera de Justicia, Interior y Administración Pública sobre servicios esenciales en la Administración de Justicia con motivo de la Covid-19, que fija una



permeta garantir el servei públic judicial davant la declaració de l'Estat d'Alarma, per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada per la Covid-19.

En el mateix sentit, per Resolució, de 23 de març de 2020, de la consellera de Justícia, Interior i Administració Pública, es completen les resolucions de 14 i de 17 de març de 2020, de mesures excepcionals a adoptar en els centres de treball dependents de l'Administració de la Generalitat, amb motiu de la Covid-19. Entre altres mesures organitzatives, es fomenten les modalitats no presencials de treball establertes en les resolucions dictades amb anterioritat, tot limitant, amb caràcter general, el volum de personal que presta serveis de manera presencial en cada centre de treball al 10 % dels efectius.

D'altra banda, el Reial decret 463/2020, també estableix, en la disposició addicional tercera, apartats 1 i 2, la suspensió de termes i interrupció dels terminis per a la tramitació dels procediments administratius de les entitats del sector públic. I preveu, en el seu apartat 4, la possibilitat que es puga acordar, motivadament, la continuació d'aquells procediments administratius que vinguen referits a situacions estretament vinculades als fets justificatius de l'estat d'alarma, o que siguen indispensables per a la protecció de l'interés general o per al funcionament bàsic dels serveis.

En aquest ordre de coses, han de continuar prestant-se, igual que altres serveis essencials, els serveis d'assistència jurídica gratuïta. Aquests serveis són indispensables per al normal funcionament dels serveis essencials fixats consensuadament pel Ministeri de Justícia, el Consell General del Poder Judicial, la Fiscalia General de l'Estat i les comunitats autònomes amb competències en la matèria, i plasmat en la Resolució del Secretari d'Estat de Justícia de data 14 de març de 2020, en el marc del Reial decret 463/2020.

El Reial Decret llei 10/2020, expressament exclou de l'àmbit d'aplicació del permís retribuït les persones treballadores que presten serveis relacionats amb la protecció i atenció de víctimes de violència de gènere; i les que treballen com a el advocats i les advocades i els procuradors i les procuradores i que assistisquen a les actuacions processals no suspeses pel Reial decret 463/2020.

Entre les actuacions que comprenen aquests serveis bàsics i essencials es troben, entre altres, les assistències a les víctimes de violència de gènere i a altres persones especialment vulnerables, a les persones detingudes, preses o investigades i guardies; i a la defensa i representació processal prestades per les advocades i els advocats i les procuradores i procuradors adscrits als torns d'ofici. La realització d'aquestes actuacions contribueix al compliment efectiu del dret fonamental d'accés a la justícia, i del dret a la justícia gratuïta de les persones que manquen de recursos, reconeguts per la Constitució.

Però totes les mesures dictades per a la gestió de la situació generada per la pandèmia Covid-19, afecten la realització, gestió i funcionament bàsic dels serveis d'assistència jurídica gratuïta que presten les persones professionals de l'advocacia i de la procura, i els col·legis d'advocades i advocats i de procuradores i procuradors, ja que, entre altres conseqüències, suposen la limitació de recursos personals i materials, i impedeixen el normal accés als jutjats i tribunals i la tramitació presencial d'escrius davant els òrgans judicials. Tot això ha alterat de facto la via ordinària i el procediment d'acreditació de la realització de les actuacions corresponents als serveis d'assistència jurídica gratuïta pels i les professionals de l'advocacia i de la procura, a l'efecte de la meritació de la indemnització, segons el que s'estableix en l'article 48 del Reglament de justícia gratuïta aprovat pel Decret 17/2017, de 10 de febrer, del Consell.

L'article 48 de l'esmentat Reglament de justícia gratuïta, regula la meritació de la indemnització, que, respecte de les actuacions del torn d'ofici, es produeix amb l'acreditació documental davant el respectiu col·legi professional de les actuacions realitzades. I, en l'apartat 4, estableix com s'ha d'efectuar l'acreditació documental: mitjançant l'aportació del taló, segellat o signat digitalment per l'òrgan judicial, i còpia de la resolució de l'òrgan judicial o, només si aquesta no fora preceptiva per a reportar el dret al cobrament, còpia del document que acredite la prestació del servei que genera aquest dret. El taló que s'ha d'emplenar és el model normalitzat de l'annex IV del propi Reglament de justícia gratuïta.

Tot l'anterior determina l'extraordinària i urgent necessitat que, a l'empara del que es preveu en l'apartat 4, de la disposició addicional

plantilla mínima que permeta garantir el servei públic judicial ante la declaración del Estado de Alarma para la gestión de la situación de crisis sanitaria ocasionada por la Covid-19.

En el mismo sentido, por Resolución, de 23 de marzo de 2020, de la consellera de Justicia, Interior y Administración Pública, se complementan las resoluciones de 14 y de 17 de marzo de 2020, de medidas excepcionales a adoptar en los centros de trabajo dependientes de la Administración de la Generalitat con motivo de la Covid-19. Entre otras medidas organizativas, se fomentan las modalidades no presenciales de trabajo establecidas en las resoluciones dictadas con anterioridad, limitando, con carácter general, el volumen de personal que presta servicios de manera presencial en cada centro de trabajo al 10% de los efectivos.

Por otro lado, el Real Decreto 463/2020, también establece, en la disposición adicional tercera, apartados 1 y 2, la suspensión de términos e interrupción de los plazos para la tramitación de los procedimientos administrativos de las entidades del sector público. Y prevé, en su apartado 4, la posibilidad de que se pueda acordar, motivadamente, la continuación de aquellos procedimientos administrativos que vengan referidos a situaciones estrechamente vinculadas a los hechos justificativos del estado de alarma, o que sean indispensables para la protección del interés general o para el funcionamiento básico de los servicios.

En este orden de cosas, han de seguir prestándose, al igual que otros servicios esenciales, los servicios de asistencia jurídica gratuita. Estos servicios son indispensables para el normal funcionamiento de los servicios esenciales fijados consensuadamente por el Ministerio de Justicia, el Consejo General del Poder Judicial, la Fiscalía General del Estado y las comunidades autónomas con competencias en la materia, y plasmados en la Resolución del Secretario de Estado de Justicia de fecha 14 de marzo de 2020, en el marco del Real Decreto 463/2020.

El Real Decreto Ley 10/2020, expresamente excluye del ámbito de aplicación del permiso retribuido a las personas trabajadoras que prestan servicios relacionados con la protección y atención de víctimas de violencia de género; y las que trabajan como abogados y las abogadas y los procuradores las procuradoras y que asistan a las actuaciones procesales no suspendidas por el Real Decreto 463/2020.

Entre las actuaciones que comprenden estos servicios básicos y esenciales se encuentran, entre otras, las asistencias a las víctimas de violencia de género y a otras personas especialmente vulnerables, a las personas detenidas, presas o investigadas y guardias; y a la defensa y representación procesal prestadas por las abogadas y los abogados y las procuradoras y procuradores adscritos a los turnos de oficio. La realización de dichas actuaciones contribuye al cumplimiento efectivo del derecho fundamental de acceso a la justicia y del derecho a la justicia gratuita de las personas que carecen de recursos, reconocidos por la Constitución.

Pero todas las medidas dictadas para la gestión de la situación generada por la pandemia Covid-19, afectan a la realización, gestión y funcionamiento básico de los servicios de asistencia jurídica gratuita que prestan las personas profesionales de la abogacía y de la procura y los colegios de abogadas y abogados y de procuradoras y procuradores, ya que, entre otras consecuencias, suponen la limitación de recursos personales y materiales e impiden el normal acceso a los juzgados y tribunales y la tramitación presencial de escritos ante los órganos judiciales. Todo ello ha alterado «de facto» el cauce ordinario y el procedimiento de acreditación de la realización de las actuaciones correspondientes a los servicios de asistencia jurídica gratuita por los y las profesionales de la abogacía y de la procura a los efectos del devengo de la indemnización, según lo establecido en el artículo 48 del Reglamento de justicia gratuita aprobado por el Decreto 17/2017, de 10 de febrero, del Consell.

El artículo 48 del citado Reglamento de justicia gratuita regula el devengo de la indemnización, que, respecto de las actuaciones del turno de oficio, se produce con la acreditación documental ante el respectivo colegio profesional de las actuaciones realizadas. Y, en el apartado 4, establece como se ha de efectuar la acreditación documental: mediante la aportación del talón, sellado o firmado digitalmente por el órgano judicial, y copia de la resolución del órgano judicial o, solo si la misma no fuera preceptiva para devengar el derecho al cobro, copia del documento que acredite la prestación del servicio que genera dicho derecho. El talón que se ha de cumplimentar es el modelo normalizado del anexo IV del propio Reglamento de justicia gratuita.

Todo lo anterior determina la extraordinaria y urgente necesidad de que, al amparo de lo previsto en el apartado 4, de la disposición adicio-



tercera del Reial decret 463/2020, es tramite un decret organitzatiu, de caràcter temporal, que permeta la prestació i funcionament bàsic dels serveis essencials d'assistència jurídica gratuïta. Aquest decret regula l'acreditació documental de les actuacions que, per a la prestació d'aquests serveis, realitzen els i les professionals de l'advocacia i la procura. I, conseqüentment, de conformitat amb el que es preveu en la disposició addicional tercera, apartat 4, del Reial decret 463/2020, disposa la no suspensió dels terminis dels procediments administratius, necessaris perquè les advocades i els advocats i les procuradores i els procuradors acrediten aquestes actuacions davant els seus respectius col·legis professionals, i aquests, al seu torn, ho justifiquen davant l'administració autonòmica per a la meritació i posterior cobrament de les indemnitzacions corresponents, segons el que s'estableix en el Reglament de justícia gratuïta.

En conseqüència, de conformitat amb el que s'estableix en l'apartat 4, de la disposició addicional tercera del Reial decret 463/2020, i en l'article 28.c de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, de la Generalitat, a proposta de la consellera de Justícia, Interior i Administració Pública, prèvia deliberació del Consell, en la reunió del 10 d'abril de 2020,

DECRETE

Article 1. Objecte

Durant la vigència de l'estat d'alarma o de qualsevol de les seues pròrrogues, l'acreditació documental mitjançant taló a la qual es refereix l'article 48 del Reglament d'assistència jurídica gratuïta, aprovat pel Decret 17/2017, de 10 de febrer, del Consell, quedarà suspesa, representant-se l'obligació de presentar els talons derivats de les actuacions realitzades durant l'estat d'alarma una vegada cesse aquest.

Durant la vigència de l'estat d'alarma o de qualsevol de les seues pròrrogues, serà obligatori acreditar les actuacions per a reportar el pagament mitjançant l'aportació de la còpia de la resolució de l'òrgan judicial o, només si aquesta no fora preceptiva per a reportar el dret al cobrament, còpia del document que acredite la prestació del servei que genera aquest dret.

Extingida la vigència de l'estat d'alarma o de qualsevol de les seues pròrrogues, els òrgans judicials i centres de detenció segellaran o signaran digitalment els talons que acrediten actuacions realitzades pels professionals, durant l'estat d'alarma o de qualsevol de les seues pròrrogues.

El que es disposa en aquest decret només serà aplicable a les actuacions realitzades a partir de la declaració de l'estat d'alarma i durant la seua vigència o la de les seues pròrrogues. En cap cas s'aplicarà a actuacions realitzades amb anterioritat a la declaració de l'estat d'alarma ni amb posterioritat a l'extinció de la seua vigència o la de les seues pròrrogues.

Article 2. Vigència de terminis per a l'acreditació i pagament de les indemnitzacions corresponents a les actuacions d'assistència jurídica gratuïta

Durant la vigència de l'estat d'alarma o de qualsevol de les seues pròrrogues, no se suspelen els terminis dels procediments per a l'acreditació i pagament de les indemnitzacions corresponents a les actuacions dels serveis d'assistència jurídica gratuïta, a les quals es refereix l'article 48 del Reglament d'assistència jurídica gratuïta aprovat pel Decret 17/2017, de 10 de febrer, del Consell, de conformitat amb el que es preveu en l'apartat 4, de la disposició addicional tercera del Reial decret 463/2020.

DISPOSICIÓ ADDICIONAL

Única. Incidència pressupostària

L'aplicació de les mesures regulades per aquest decret no tindrà cap incidència en la dotació dels capítols de despesa del pressupost de la Generalitat i, en tot cas, serà atesa amb els mitjans personals i materials de la conselleria competent en justícia.

tercera del Real Decreto 463/2020, se tramite un decreto organizativo, de carácter temporal, que permita la prestación y funcionamiento básico de los servicios esenciales de asistencia jurídica gratuita. Este decreto regula la acreditación documental de las actuaciones que, para la prestación de dichos servicios, realizan los y las profesionales de la abogacía y la procura. Y, consecuentemente, de conformidad con lo previsto en la disposición adicional tercera, apartado 4, del Real decreto 463/2020, dispone la no suspensión de los plazos de los procedimientos administrativos necesarios para que las abogadas y los abogados y las procuradoras y los procuradores acrediten dichas actuaciones ante sus respectivos colegios profesionales y éstos, a su vez, lo justifiquen ante la administración autonómica para el devengo y posterior cobro de las indemnizaciones correspondientes según lo establecido en el Reglamento de justicia gratuita.

En consecuencia, de conformidad con lo dispuesto en el apartado 4, de la disposición adicional tercera del Real Decreto 463/2020 y en el artículo 28 c) de la Ley 5/1983, de 30 de diciembre, de la Generalitat, del Consell, a propuesta de la consellera de Justicia, Interior y Administración Pública, previa deliberación del Consell en su reunión del 10 de abril de 2020,

DECRETO

Artículo 1. Objeto

Durante la vigencia del estado de alarma o de cualquiera de sus prórrogas, la acreditación documental mediante talón a la que se refiere el artículo 48 del Reglamento de asistencia jurídica gratuita aprobado por el Decreto 17/2017, de 10 de febrero, del Consell, quedará suspendida, reanudándose la obligación de presentar los talones derivados de las actuaciones realizadas durante el estado de alarma una vez cese éste.

Durante la vigencia del estado de alarma o de cualquiera de sus prórrogas será obligatorio acreditar las actuaciones para devengar el pago mediante la aportación de la copia de la resolución del órgano judicial o, solo si la misma no fuera preceptiva para devengar el derecho al cobro, copia del documento que acredite la prestación del servicio que genera dicho derecho.

Extinguida la vigencia del estado de alarma o de cualquiera de sus prórrogas, los órganos judiciales y centros de detención sellarán o firmarán digitalmente los talones que acrediten actuaciones realizadas por los profesionales durante el estado de alarma o de cualquiera de sus prórrogas.

Lo dispuesto en este decreto solo será aplicable a las actuaciones realizadas a partir de la declaración del estado de alarma y durante su vigencia o la de sus prórrogas. En ningún caso se aplicará a actuaciones realizadas con anterioridad a la declaración del estado de alarma ni con posterioridad a la extinción de su vigencia o la de sus prórrogas.

Artículo 2. Vigencia de plazos para la acreditación y pago de las indemnizaciones correspondientes a las actuaciones de asistencia jurídica gratuita.

Durante la vigencia del estado de alarma o de cualquiera de sus prórrogas, no se suspenden los plazos de los procedimientos para la acreditación y pago de las indemnizaciones correspondientes a las actuaciones de los servicios de asistencia jurídica gratuita a las que se refiere el artículo 48 del Reglamento de asistencia jurídica gratuita aprobado por el Decreto 17/2017, de 10 de febrero, del Consell, de conformidad con lo previsto en el apartado 4, de la disposición adicional tercera del Real decreto 463/2020.

DISPOSICIÓN ADDICIONAL

Única. Incidencia presupuestaria

La aplicación de las medidas reguladas por este decreto no tendrá ninguna incidencia en la dotación de los capítulos de gasto del presupuesto de la Generalitat y, en todo caso, será atendida con los medios personales y materiales de la conselleria competente en justicia.



DISPOSICIÓ FINAL

Única. Entrada en vigor.

Aquest decret entrarà en vigor el dia de la publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

València, 10 d'abril de 2020

El president de la Generalitat,
XIMO PUIG I FERRER

La consellera de Justícia, Interior
i Administració Pública,
GABRIELA BRAVO SANESTANISLAO

DISPOSICIÓN FINAL

Única. Entrada en vigor.

Este decreto entrará en vigor el día de su publicación en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

València, 10 de abril de 2020

El president de la Generalitat,
XIMO PUIG I FERRER

La consellera de Justícia, Interior
y Administración Pública,
GABRIELA BRAVO SANESTANISLAO